

Esitys Siuntionjoki 2030 -vesistövision ja sekä Enäjärvipilotin jatkamisesta kaudella 2025–2030

Ympäristölautakunta 02.10.2024 § 48
487/11.00.02/2021

Siuntionjoki saa alkunsa Vihdin Nummelan Enäjärvestä ja laskee Siuntiossa Pikkalanlahteen. Joki haaroineen ja valuma-alueineen ulottuu myös Lohjan, Kirkkonummen ja Inkoon kuntien alueille. Siuntionjoki on yksi luonnontilaisimmista jokivesistöistä Uudellamaalla ja kuuluu suurelta osin Natura 2000-suojeluohjelmaan. Se on myös ainoa ympäristöministeriön asettaman vesistöjen erityissuojelutyöryhmän ehdottama erityissuojeltava jokivesistö Uudellamaalla. Siuntionjoen arvoa nostavat vähäinen, mutta geneettisesti ainutlaatuinen meritaimenkanta sekä kuningaskalastaja ja saukko.

Siuntionjoen ekologinen tila on tyydyttävä koko matkalta Vihdin Nummelasta Suomenlahteen laskevaan Pikkalanjokeen asti. Jokivesistön varrella olevien järvien ekologinen tila vaihtelee huonosta hyvään ollen pääosin välttävä. Valuma-alueella on runsaasti peltoja sekä vaki- ja loma-asutusta. Pellot ovat suurin vesistöjen ravinnekuormittaja, mutta myös metsätaloudella, haja-asutuksella ja hulevesillä on merkittävä kuormitusvaikutus. Lisäksi Siuntionjoen varrella on muutamia pistekuormittajia, jotka purkavat käsitellyt jätevetensä vesistöön.

Vesistöalueen tila ei parane ilman aktiivista ja laaja-alaista työtä kuormituksen vähentämiseksi. Siuntionjoella tehtävät kunnostustoimet ovat myös keskeisiä Pikkalanlahden ja ekologiselta tilaltaan välttävän Länsi-Uudenmaan rannikkoalueen parantamiseksi.

Valuma-alueen kunnostustyön käynnistämiseksi ja vesistön tilan parantamiseksi valuma-alueen kunnat ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry muodostivat vuonna 2018 yhteisen tahtotilan, vision, ja allekirjoittivat kuusivuotisen rahoitussopimuksen kunnostustöiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki 2030 -vision keskeisiksi tavoitteiksi asetettiin vedenlaadun parantaminen, vaellusesteiden purku ja virkistyskäyttömahdollisuuksien edistäminen. Siuntionjoki 2030 -vision kunnostustyötä on tämän jälkeen tehty lukuisissa hankkeissa, ja kuntien sekä muiden vision rahoittajien raha on saatu yli tuplattia hankeavustuksin. Yhteenveto tehdyistä kunnostuksista on esityksen liitteenä.

Nykyinen sopimuskausi vuosille 2019–2024 on kuluvan vuoden lopussa päättymässä ja kuntien kanssa on laadittu esitys kunnostustyön jatkamisesta seuraavalla kuusivuotiskaudella. Vihdin osuus hankkeen kustannuksista on tulevalle kuusivuotiskaudella 40 000 euroa/vuosi. Kuntarahaa vastaan haetaan Uudenmaan ELY-keskuksen rahoitusta ja tämän vuoksi omarahoituksesta tulee tehdä kuntien kanssa yhteistyösopimus. Uudenmaan ELY-keskuksesta saadun tiedon mukaan vuosille 2025–2026 kohdistuville kunnostustoimille saadaan ainakin 300 000 euroa vastarahoitusta. Lisäksi Rosk'n Roll on sitoutunut rahoittamaan alueen kunnostustyötä 8 000 eurolla/vuosi (2025-2030).

Lisäksi esitetään, että myös Enäjärvipilotin rahoituksen jatkamista samoina vuosina 2025-2030 kuusivuotiskaudeksi 40 000 euroa/vuosi.

Lohjalla, Siuntiossa ja Kirkkonummella Siuntionjoki-2030 hankkeen rahoitusesitykset on hyväksytty ympäristölautakunnissa.

Valmistelija	Sari Brusila etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5114 202
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunta sitoutuu Siuntionjoen vesistöalueen kunnostushankkeeseen sekä Enäjärvipilotin jatkamiseen samoina vuosina esitetyllä rahoitusosuudella vuosina 2025–2030 (Liite: Esitys Siuntionjoki 2030–vesistövision jatkamisesta kaudella 2025–2030 sekä Latvajärvien kunnostuksen esittelykalvot).
Päätös	Ympäristölautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunta sitoutuu Siuntionjoen vesistöalueen kunnostushankkeeseen sekä Enäjärvipilotin jatkamiseen samoina vuosina esitetyllä rahoitusosuudella vuosina 2025–2030.
Tiedoksi	